

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
Юридичний факультет
Кафедра цивільно-правових дисциплін і трудового права
імені професора О.І. Процевського**

«Актуальні проблеми приватного та публічного права»

**Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 92-річчю з дня народження член-кореспондента НАПрН
України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча
науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І.**

**2 квітня 2021 року
м. Харків**

УДК 349.2:342.727
ББК 67.305
А 43

Актуальні проблеми приватного та публічного права : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції присвяченої 92-річчю з дня народження член-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І. (2 квітня 2021 року). – Харків, 2021. – 333 с.

У матеріалах збірника представлені результати наукових досліджень вчених, присвячених актуальним проблемам приватного та публічного права.

Видання адресоване вченим, аспірантам, докторантам, викладачам закладів юридичної освіти, працівникам суду, адвокатури, органам юстиції, співробітникам Державної служби зайнятості України, практикуючим юристам, громадським діячам, профспілковим активістам, іншим особам, що цікавляться проблемами приватного та публічного права.

Матеріали конференції оприлюднені у електронному вигляді на сервері відкритого електронного архіву (репозитарію) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди ЕКhNPUiR (електронний архів): <http://dspace.hnpu.edu.ua/> та на сайті юридичного факультету: <http://www.hnpu-laws.in.ua/> у розділі «Наука».

Оргкомітет інтернет-конференції не завжди поділяє думку учасників. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники та їх наукові керівники.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

**СЕКЦІЯ «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО.
МИТНЕ ТА ПОДАТКОВЕ ПРАВО. ФІНАНСОВЕ ПРАВО. ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»**

<i>ЗАДИХАЙЛО О.А.</i> ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАТТІ 6 ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД ПРИ РОЗГЛЯДІ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	290
<i>НЕЧИТАЙЛЕНКО А.О., НЕЧИТАЙЛЕНКО В.А.</i> ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМВІДНОСИН ОРГАНІВ ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ З МИТНИМИ ОРГАНАМИ.....	293
<i>АЛДОХІНА Л.М.</i> ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ	296
<i>ГОЛОВАНЬ Т.Г.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПІДСТАВ ПРОВЕДЕННЯ ФАКТИЧНИХ ПЕРЕВІРОК КОНТРОЛЮЮЧИМИ ОРГАНАМИ.....	300
<i>ЛИСЯК О.І.</i> ДЕЯКІ ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ КОРИСТУВАННЯ НАДРАМИ В УКРАЇНІ	304

**СЕКЦІЯ «ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА. ФІЛОСОФІЯ ПРАВА.
КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО. МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО»**

<i>КОШАРНОВСЬКА С.Л.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ	306
<i>БОНДАРЕВИЧ М.П.</i> РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	310
<i>КОЗИРЯ А.В.</i> ПРАВО ГРОМАДЯН НА ЗВЕРНЕННЯ ТА ПОРЯДОК ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ	313
<i>МАСЛОВЕЦЬ Б.О.</i> КОНСТИТУЦІЙНА ПРИРОДА ДОПОМІЖНИХ ОРГАНІВ І СЛУЖБ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ ТА АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ.....	316

**СЕКЦІЯ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО. КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО.
КРИМІНАЛІСТИКА. КРИМІНОЛОГІЯ. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО»**

<i>ШИНКАРЬОВ Ю.В.</i> ЩОДО ДУАЛІЗМУ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ У СУЧАСНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ.....	319
<i>ПАВЛЕНКО Т.А.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА ЯК НАПРЯМОК ПОЛІТИКИ У СФЕРІ БОРТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ.....	320
<i>КОРАБЕЛЬ М.Г.</i> ВИПРАВНІ РОБОТИ. ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ПРИЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНИМ ОСОБАМ-ПІДПРИЄМЦЯМ ТА БЕЗРОБІТНИМ ОСОБАМ... ..	321
<i>АКОПЯН А.А.</i> ПРОБЛЕМА ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ «ЖІНОЧОГО ОБРІЗАННЯ».....	323
<i>ДОЦЕНКО Є.А.</i> ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.	326
<i>КАСЛОВА В.О.</i> ЩОДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОРИСЛИВИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ... ..	328
<i>РОГОЗЯН В.А.</i> ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТА... ..	330

б) узагальнення підсумків сумісної діяльності та розробка нових напрямків і форм їхньої взаємодії.

І це далеко не повний перелік напрямів сумісної роботи вказаних органів. Їх детальний аналіз – це предмет окремого наукового дослідження, результатом якого має бути висловлення конкретних пропозицій з підготовки й прийняття сумісного нормативно-правового акту (положення, інструкції, регламенту, настанови чи іншого) керівників Держаної екологічної інспекції України та Держаної митної служби України, в якому б детально були визначені мета затвердження цього акту, принципи та завдання взаємодії підрозділів цих органів, усі можливі її напрямки та форми.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. 2. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 39. Ст. 351. 3. Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації : Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0018525-21#n2>. 4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року "Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації" : Указ Президента України від 23.03.2021 р. № 111/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0018525-21#n2>. 5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23.12.1993 року № 3781-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 11. Ст. 50. 6. Положення про Державну екологічну інспекцію України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 р. № 275. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-п#Text>. 7. Про затвердження Положення про територіальні та міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції : наказ Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 07.04.2020 р. № 230. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0350-20#n16>. 8. Митний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст. 552.

УДК 351.824.11

Orcid 0000-0001-8957-0517

Алдохіна Людмила Миколаївна,
аспірант кафедри державно-правових дисциплін,
міжнародного права і права Європейського Союзу
ХНПУ імені Г.С. Сковороди
e-mail: dpo.equator@gmail.com

**ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В
УКРАЇНІ**

Розвиток відновлюваної енергетики у всьому світі обумовлюється, насамперед, скороченням природних запасів традиційних енергоносіїв (нафти, природного газу тощо), а відтак і постійним зростанням їхньої вартості, а також істотним негативним впливом традиційної (паливної) енергетики на навколишнє середовище, що загрожує кліматичній безпеці багатьох країн світу.

Через зростаючу важливість відновлюваних джерел енергії зростає роль публічного адміністрування у сфері альтернативної енергетики, виникає все більша необхідність підтримки цієї галузі з боку держави. Як показує досвід розвинених європейських країн, без активної регуляторної державної політики, не може бути ефективною, соціально орієнтованою енергетичною системою. У міжнародній практиці вже сформувались певні інструменти для підтримки та стимулювання відновлювальної електроенергетики. Так, наприклад, в Австрії діє закон про стимулювання виробництва енергії з відновлювальних джерел.

У деяких країнах одним із засобів стимулювання виробництва енергії з альтернативних джерел є надання інвестиційних грантів, пільгових кредитів. Зокрема, у Польщі Національний фонд захисту довкілля та водних ресурсів надає пільгові кредити на реалізацію проектів «зеленої» електроенергетики. Розмір пільгового кредиту становить 1-12,5 млн євро, але не може перевищувати 75% від вартості самого проекту. При цьому позичальник звільняється від виплати до 50% обсягу кредиту. Пільгове кредитування «зелених» технологій у різних формах діє також у таких країнах як Словенія, Данія, Чеська Республіка.

В Україні основними інструментами для підтримки та стимулювання відновлювальної електроенергетики є:

- встановлення «зеленого» тарифу на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел;

- надання митних та податкових пільг.

«Зелений» тариф – це спеціальний тариф, за яким закуповується електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії. Таким чином держава компенсує відносно високу вартість сонячної електростанції високою ціною на закупівлю електроенергії, виробленої цією станцією. На сьогодні процедуру закупівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом регламентовано Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг № 2802 від 13.12.2019 р. [1]

Між тим, незважаючи на встановлені у законодавстві пільги для виробників альтернативної енергії часто густо виплата компенсацій за «зеленим тарифом» власникам приватних сонячних електростанцій в Україні відбувається із значною затримкою, при цьому сума компенсації зазвичай складає не більше 10% від вартості виробленої електроенергії. Така ситуація вкрай негативно позначається на інвестиційній привабливості сектора альтернативної енергетики. А враховуючи той факт, що без залучення

приватних вітчизняних та іноземних інвесторів, тільки за рахунок бюджетних коштів, в Україні неможливий розвиток альтернативної енергетики, необхідно створити умови, за яких ведення бізнесу у цій сфері стало б зрозумілим, прозорим, і прогнозованим.

У зв'язку з цим потребують вдосконалення механізми державного регулювання сферою альтернативної енергетики, які на сьогодні виявляються недостатньо неефективними. Одним з дієвих механізмів налагодження співпраці між державою, органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання, визнаним в усьому світі, є використання механізму державно-приватного партнерства. Оскільки діяльність органів публічної влади та приватного бізнесу у сфері альтернативної енергетики є взаємозалежною (владні структури не володіють достатніми ресурсами для фінансування альтернативної енергетики на належному рівні, який би забезпечував виконання державою взятих на себе зобов'язань, а бізнес без державної підтримки не може реалізувати свої проекти), то використання цього механізму дозволило б залучити інвестиції у розвиток альтернативної енергетики в Україні та виконати взяті на себе державою зобов'язання в частині забезпечення зростання частки відновлюваної енергетики до 2035 р. не менше ніж до 25 % [2]

Аналізуючи дефініцію поняття державно-приватного партнерства, що міститься у законодавстві України можна дійти висновку, що під державно-приватним партнерством розуміють співробітництво між органами публічної влади в особі відповідних державних органів й органів місцевого самоврядування та юридичними особами, крім державних і комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями, що здійснюється на основі договору в усіх сферах діяльності, пов'язаних з вирішенням завдань загальнодержавного чи територіального розвитку. [3] При цьому виробництво, розподілення та постачання електричної енергії, відповідно до Закону України «Про державно-приватне партнерство», входить до сфери публічно-приватного партнерства. Таким чином головним завданням для державно-приватного партнерства у сфері альтернативної енергетики залишається вибір ефективних форм його організації та дієвих механізмів функціонування.

Ще одним дієвим інструментом залучення інвестицій в енергетичний сектор, який на сьогодні набув широкої популярності в багатьох країнах світу, є впровадження «зелених облігацій», які являють собою борговий інструмент, кошти від продажу якого спрямовуються виключно на фінансування наявних або ж нових проектів у сфері альтернативної енергетики. Це дозволить створити додаткові можливості для інвестування проектів з альтернативної енергетики та надасть можливості для залучення світових кліматичних фінансів.

Зелені інвестиції поступово набувають широкої популярності у світі. Якщо у 2007 році вперше в світі було випущено зелених облігацій на суму 860 млн. дол., то у 2018 році цей показник сягнув уже 389 млрд. дол. Основними

емітентами зелених облігацій в світі є: Європейський банк реконструкції та розвитку, Світовий банк, Європейський інвестиційний банк, Міжнародна фінансова корпорація. Головними їх покупцями виступають європейські інституційні інвестори, для яких фінансування екологічних проектів є демонстрацією їх соціально-відповідальної інвестиційної політики. Роботу над розвитком ринку зелених облігацій в Україні було розпочато ще у 2018 року.

Категорія «зелені облігації» була вперше визначена в Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» (в редакції від 19.06.2020 р.) [4] Так, відповідно до ст. 11 зазначеного Закону зелені облігації - це облігації, умови розміщення яких передбачають використання залучених коштів виключно на фінансування екологічного проекту або окремого його етапу.

Однак, подальший розвиток «зелених облігацій» в Україні потребує розробки та прийняття відповідних нормативно-правових актів щодо критеріїв емісії зелених облігацій, порядку звітування емітентів та використання коштів.

Отже, основними напрямками удосконалення існуючих механізмів публічного адміністрування альтернативної енергетики в Україні мають стати: застосування державно-приватного партнерства та запровадження зелених облігацій у сфері альтернативної енергетики, що дозволить забезпечити розвиток цієї сфери в Україні в довгостроковому періоді та сприятиме сталому розвитку економіки України в цілому.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною: постанова Нацком. енергетики, ком.послуг від 26.04.2019 р. №641 / Урядовий кур'єр від 14.05.2019, № 88. 2. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року „Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність”: розпорядження КМУ від 18.08.2017 № 605-р. / Урядовий кур'єр від 08.09.2017, № 167. 3. Про державно-приватне партнерство: закон України від 01.07.2010 № 2404-VI / Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 40, ст. 524. 4. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів»: закон України від 19.06.2020 № 738-IX / Офіційний вісник України від 28.08.2020 р., № 67, стор. 9, стаття 2145.